

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 53g/2021

privind excepția de neconstituționalitate
a articolului 267 alin. (2) din Codul de executare
(*depunerea repetată a demersului privind
liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen*)

CHIȘINĂU
1 aprilie 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Cristina Chihai, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 9 martie 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 1 aprilie 2021 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 267 alin. (2) din Codul de executare. Excepția a fost ridicată, pe 2 decembrie 2020, de dl avocat Nicolae Daniliuc, în interesele dlui E.S, în dosarul nr. 21ji-469/2020, pendinte la Judecătoria Cimișlia, sediul Leova.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Silvia Gurițanu din cadrul Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Dl avocat Nicolae Daniliuc a formulat, în interesele dlui E.S, o cerere privind liberarea condiționată înainte de termen, potrivit articolului 91 din Codul penal.

4. În ședința de judecată din 2 martie 2021, dl E.S și dl avocat Nicolae Daniliuc au ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 267 alin. (2) din Codul de executare.

5. Prin Încheierea din aceeași zi, Judecătoria Cimișlia, sediul Leova, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1
Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 20
Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Articolul 24
Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică

„(1) Statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritate fizică și psihică.

(2) Nimeni nu va fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.

[...]”.

7. Prevederile relevante ale Codului de executare, adoptat prin Legea nr. 443 din 24 decembrie 2004, sunt următoarele:

Articolul 267
Judecarea demersului pentru liberarea condiționată
de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții
neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă

„ [...]”

(2) În cazul în care instanța de judecată respinge demersul pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, depunerea repetată a demersului poate avea loc după înlăturarea motivelor de fapt și/sau de drept invocate de instanță la respingerea demersului, dar nu mai devreme de 6 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii. În cazul refuzului liberării condiționate a condamnatului la detențiune pe viață, adresarea repetată a demersului poate avea loc nu mai devreme decât peste 3 ani de la data adoptării hotărârii de refuz a instanței.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. În argumentarea sesizării, autorul susține că prevederile contestate îi limitează accesul liber la justiție, garantat de articolul 20 din Constituție. Autorul sesizării menționează că prevederile contestate sunt contrare articolelor 1, 4, 7, 8, 20 și 24 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

9. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

10. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de executare, ține de competența Curții Constituționale.

11. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, ridicată de o parte în proces (a se vedea § 1 *supra*), este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 267 alin. (2) din Codul de executare. Acest articol nu a făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

13. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect un demers pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen. Astfel, Curtea admite că instanța de judecată va aplica prevederile criticate în cauza pe care o examinează.

14. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 116 din 13 octombrie 2020, § 18; DCC nr. 125 din 22 octombrie 2020, § 22; DCC nr. 135 din 24 noiembrie 2020, § 18; DCC nr. 8 din 26 ianuarie 2021, § 23; DCC nr. 14 din 2 februarie 2021, § 19).

15. Sub acest aspect, Curtea observă că autorul sesizării a enumerat articolele 1 alin. (3) [*preeminența dreptului*], 4 [*drepturile și libertățile omului*], 7 [*Constituția, Legea Supremă*], 8 [*respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale*], 20 [*accesul liber la justiție*] și 24 [*dreptul la viață și la integritate fizică și psihică*] din Constituție, fără a oferi argumente care să demonstreze caracterul neconstituțional al prevederilor contestate. Așadar, Curtea reține că simpla enumerare a normelor constituționale în lipsa argumentelor care ar fundamenta pretinsa relație de contrarietate a dispozițiilor legale criticate față de acestea nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate.

16. Dacă ar proceda la examinarea fondului sesizărilor formulate de o asemenea manieră, Curtea Constituțională s-ar substitui autorilor lor în invocarea argumentelor de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control din oficiu. Acest tip de control este inadmisibil în condițiile în care, prin prisma articolului 24 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolului 39 din Codul jurisdicției constituționale, sesizarea trebuie să fie motivată, să cuprindă obiectul și împrejurările pe care subiectul își bazează cerințele, să expună normele legale și argumentele care

justifică faptul că prevederea contestată contravine Constituției, precum și legătura causală directă între norma contestată și argumentele invocate (a se vedea, în acest sens, DCC nr. 61 din 11 iunie 2020, § 39; DCC nr. 65 din 15 iunie 2020, § 29; DCC nr. 73 din 30 iunie 2020, § 55; DCC nr. 107 din 29 septembrie 2020, § 28).

17. În situații similare, Curtea a respins ca inadmisibile sesizările formulate, precizând că simpla trimitere la un text din Constituție, fără explicarea pretensei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument (a se vedea DCC nr. 5 din 20 ianuarie 2020, § 20; DCC nr. 61 din 11 iunie 2020, § 40; DCC nr. 73 din 30 iunie 2020, § 56; DCC nr. 156 din 22 decembrie 2020, § 16).

18. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 267 alin. (2) din Codul de executare, ridicată de dl avocat Nicolae Daniliuc, în interesele dlui E.S, în dosarul nr. 21ji-469/2020, pendinte la Judecătoria Cimișlia, sediul Leova.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

*Chișinău, 1 aprilie 2021
DCC nr. 46
Dosarul nr. 53g/2021*